

Sihtasutus Hiiumaa Sadamad

Sadam 100

Strateegia 2019-2023

HARBOURS WITH HISTORY

KÄRDLA
SÕRU
ORJAKU

Kinnitatud nõukogu poolt 10. mail 2019

1. Sissejuhatus

- ▶ Mis on Sadam 100
- ▶ Kust me alustame
- ▶ Kellele ja milleks

2. Sadamate tutvustus

3. Sihtasutuse enesemääratlus

- ▶ Missioon
- ▶ Visioon
- ▶ Ambitsioon
- ▶ Väärtused

4. Strateegilised valdkonnad

- ▶ 4.1 Külalissadam
- ▶ 4.2 Merekultuuri kandja
- ▶ 4.3 Elustiili keskus
- ▶ 4.4 Turundus
- ▶ 4.5 Teenused ja taristu
- ▶ 4.6 Haldamine

5. Kokkuvõte

1. Sissejuhatus

Mis on Sadam 100

4

Strateegia Sadam 100 on kokkulepe ja pikaajaline kava järgmise viie aasta prioriteetidest ja tegevustest, et täita sihtasutusele seatud põhikirjalisi eesmäärke:

- ▶ koguda rahalisi ja mitterahalisi vahendeid Kärkla, Orjaku ja Sõru jahi- ja väikelaevade sadamate rekonstrueerimiseks ja arendamiseks
- ▶ pakkuda turistidele, harrastuskalastajatele ning kutselistele kaluritele, kohalikele elanikele kvaliteetseid teenuseid
- ▶ teostada nimetatud sadamate haldamist, arendamist, opereerimist ja muid sellega seonduvaid toiminguid
- ▶ aidata kaasa reostustõrje, keskkonnakaitse ja merepääste võimekuse suurendamisele ning veespordi võimaluste edendamisele

Nimetus “Sadam 100” on metafoor, mis kirjeldab meie ambitsiooni olla eelistatud peatuskoht 100 miili raadiuses ümber Hiiumaa

Kust me alustame

5

Omavalitsusreformi tulemusena võttis Hiiumaa vald üle kohustuse majandada ja arendada saare kolme külalissadamat: Kärkla, Orjaku, Sõru. Valmisolek on enamate sadamate ühtseks haldamiseks.

Sadamate arendamine on prioriteetse suunana märgitud Hiiumaa valla arengukavas 2035+.

Arengukava eesmärkide saavutamiseks asutas Hiiumaa vald 12.12.2018 omavalitsuse omandis olevaid väikesadamaid koondava sihtasutuse Hiiumaa Sadamad.

Varasemate omanike haldamisel on sadamate taristu ja teenused väga erineval tasemel.

Sadamaid on arendatud pigem kohalikest huvidest ja lühiajalisest vaatest lähtuvalt.

Sihtasutuse juhtimismatriks

6

Hiiumaa Vallavalitsus →

SA Hiiumaa Sadamad →

SA nõukogu →

SA juhatus →

SA töötajad →

Kestliku ja efektiivse majandamise eesmärgil asutati Hiiumaa vallavolikogu otsusega uus sihtasutus (SA) kolme omavalitsuse omandis oleva sadama haldamiseks. Võtmetähtsusega on SA võimekus ning sobilikkus rahaliste vahendite kaasamiseks erinevatest meetmetest

Opereerib ja haldab Kärkla, Orjaku sadamaid ja Sõru väikelaevasadamat. SA'le on antud tähtajaline hoonestusõigus 50 aastaks koos kõikide õigustega panustada põhikirjaliste tegevuste täitmisesse. Eelarve koosneb müügitulust, omavalitsuse toetustest ja muudest era- ning avalikest vahenditest

Nõukogu kavandab sihtasutuse tegevust sihtasutuse arengukava alusel, mis on koostööstatud asutajaga. Nõukogu korraldab sihtasutuse juhtimist ja teostab järelvalvet juhatus tegevuse üle

Sihtasutuse tegevust juhib ja esindab juhatus. Juhatus koosneb kuni 3 liikmest, kelle volitused kestavad 4 aastat. Kui juhatuses on rohkem kui üks liige, jaotatakse tööülesanded valdkonniti SA üleselt (ei toimu piirkonniti kohustuste jagamist)

Lisatööjõudu palgatakse navigatsiooniperioodil: Kärkla sadam 2 kohta, Orjaku ja Sõru sadamates 1 koht. Lisaks täiskohaga töötaja kõikide sadamate üleselt

Kellele ja milleks Sadam 100

7

Omales pikaajalist strateegiat:

Loome parema ja läbipaistvama arusaama sadamate tulevikuplaanidest ja käekäigust

Tõstame partnerite ja kogukondade teadlikkust meie sadamate pikaajalisest strateegiast ja peamistest eesmärkidest

Oleme usaldusväärne partner külalistele, klientidele, kogukonnale, partneritele ja töötajatele

Suuname erinevad osapooled kiiremini tegutsema ühiste eesmärkide nimel

Kinnistame organisatsiooni väärtusi

Tõstame Hiiumaa konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust

Strateegia Sadam 100 koostasid:

Katrin Sarapuu (projektijuht), Liina Härm, Katrin Visnapuu, Ilmi Aksli, Indrek Ulla, Aivar Viidik, Toomas Kokovkin, Sven Nuutmann, Margus Kastein ja Sven Kriggulson

2. Sadamate tutvustus

Kärdla, Orjaku, Sõru

Kärdla sadama ülevaade

9

Veesõiduki mõõdud:

suurim pikkus: 24 meetrit

suurim laius: 7,0 meetrit

suurim süvis: 3,0 meetrit

Kaikohti: 80 veesõidukile

Kinnitamine: poordiga

Põhiteenused: tankla, vesi, elekter, wifi,
dush, saun

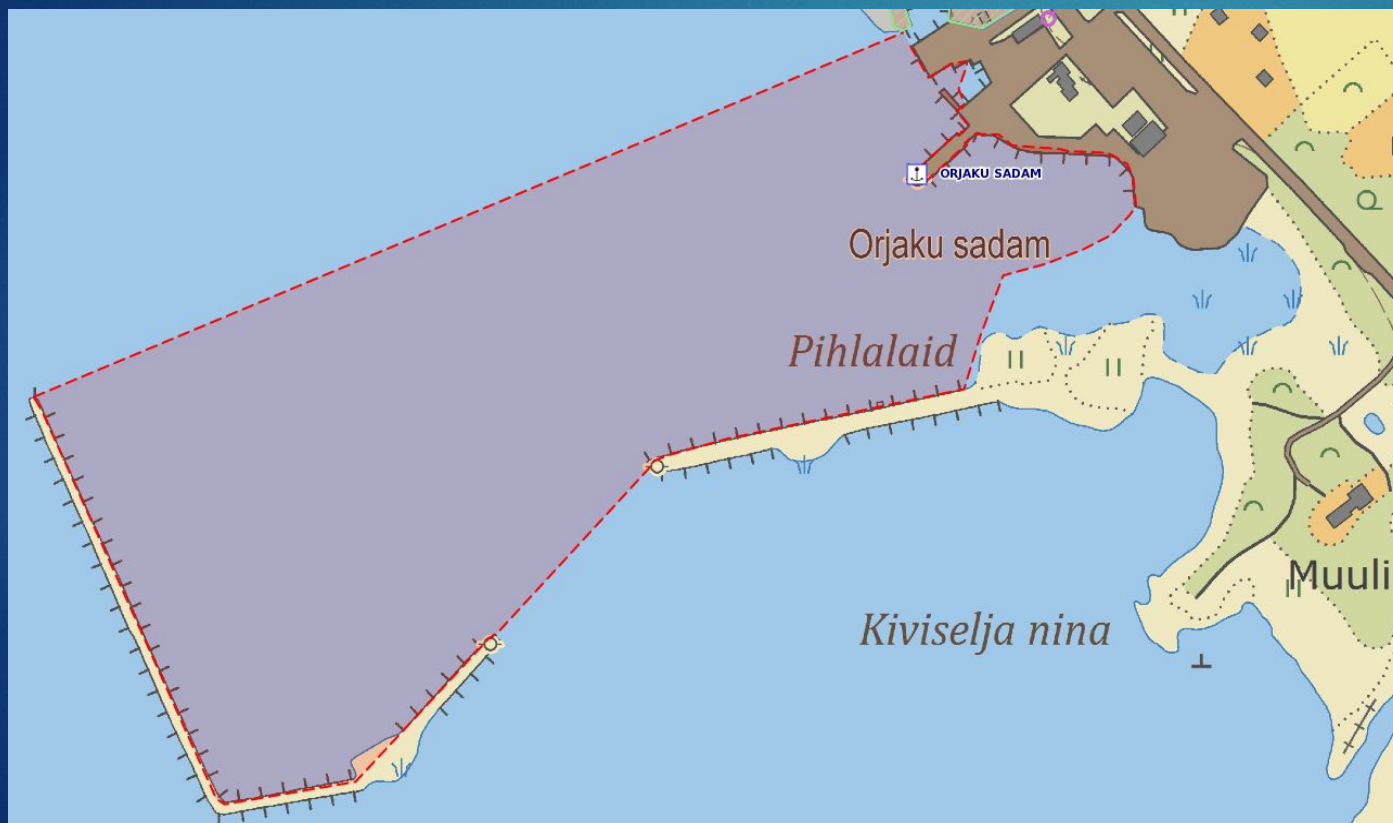
Lisateenused: kraana, talvehoid,
hooldus ja remont,
tuukriteenus

Muud: restoran, jahtklubi Dago

Orjaku sadama ülevaade

10

Veesõiduki mõõdud:

suurim pikkus: 24 meetrit

suurim laius: 7,0 meetrit

suurim süvis: 2,4 meetrit

Kaikohti: 50 veesõidukile

Kinnitamine: poordiga, poiga

Põhiteenused: vesi, elekter, wifi, dush

Lisateenused: saun, tuukriteenus

Muud: kõrts, Orjaku külaselts

Sõru väikelaevasadama ülevaade¹¹

Veesõiduki mõõdud:

suurim pikkus: 24 meetrit

suurim laius: 7,0 meetrit

suurim süvis: 2,2 meetrit

Kaikohti: 30 veesõidukile

Kinnitamine: poordiga

Põhiteenused: vesi, elekter, wifi, dush

Lisateenused: saun, elling, paadiremont
tuukriteenus

Muud: pood, muuseum, kõrts,
Sõruotsa Külaselts, Sõru Merekool

Sõru sadama merepoolses osas asub parvlaevasadam, mille omanik on AS Saarte Liinid. Sealsete sügava veega kaide ääres saavad peatuda ka politsei-ja piirivalveameti alused, kalapüügilaevad ja suuremad külalisalused

3. Sihtasutuse enesemääratlus

Meie sadamad on Hiiumaa väravad, kogukonna tõmbekeskused ja igapäevaelu südamed, terviklikku elamust pakkuvad kohtumispaigad, kus pakume kaasaegset ja kättesaadavat infrastruktuuri teenust

Oleme merekultuuri kandjad ja hoolitseme järelkasvu eest. Oleme Hiiumaa kuvandi loojad ja majanduse üks mootoritest

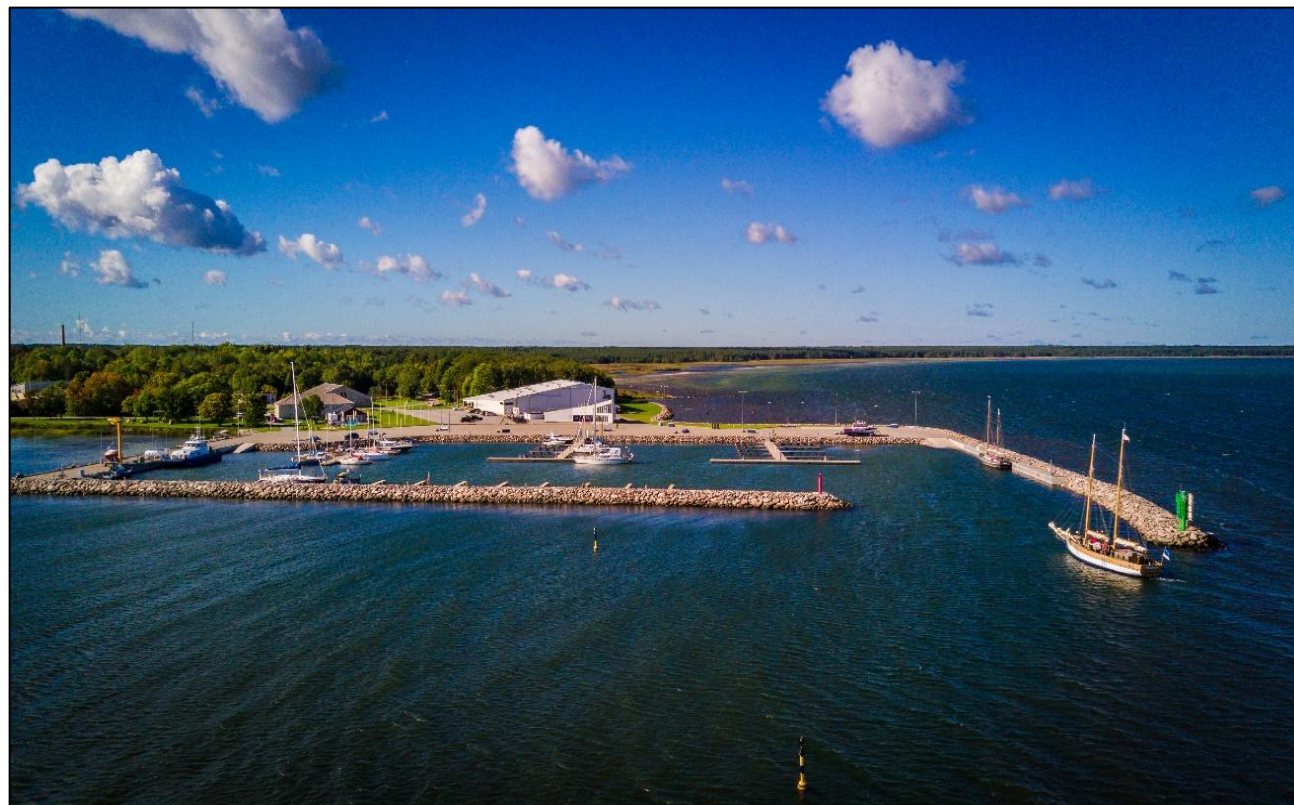
Meie roll on suurendada Hiiumaa konkurentsivõimet

Visioon aastaks 2023

14

Hiiumaa sadamate visioon on saada Läänemere tuntud ja hinnatud, kaasaegse infrastruktuuriga omanäolisteks sadamateks, kus kohtuvad inimesed merelt ja maalt

Meie sadamad on atraktiivseks sihtkohaks, kus peatuda ja kuhu tagasi tulla

Ambitsioon aastaks 2023

Oleme 100 miili raadiuses eelistatud peatuskohaks (kaugus Soome rannikust)

Oleme mainekad kodusadamad nii kohalike kui välismaalaste silmis

Pakume kaasaegset infrastruktuuri ja parimaid sadamateenuseid kõigis meie sadamates

Meie sadamates kasvab uus põlvkond purjetajaid ja kalureid

Omatulude kasvu arvelt pakume kogukonna liikmetele paremaid tingimusi

Meie sadamates toimuvad üritused on atraktiivsed iga-aastased kohtumispaigad nii kogukonnale kui saare külalistele

Räägime kaasa väikesadamate arengus riiklikul tasandil

Meie väärtused

Hiiumaa sadamate konkurentsivõime suurendamine on võimalik ainult koos kogukonna ja partneritega

- ▶ Loomme klientide ja kogukonna vajadustest lähtuva keskkonna ning partneritele suurepärased eeltingimused teenuste ja hüvede pakkumiseks
- ▶ Pakume parimaid, stabiilselt kättesaadavaid teenuseid ja ühtlaselt kõrgetasemelist teenindust
- ▶ Oleme näoga klientide, kogukonna ja partnerite poole
- ▶ Väärtustame traditsioone, kohalikku pärandit ja hoiame keskkonda
- ▶ Teenime avalikke huve

4. Strateegilised valdkonnad

Sadam 100 määratleb 3 strateegilist ja 3 toetavat valdkonda

18

Strateegiline valdkond

Külalissadam

Merekultuuri kandja

Elustiili keskus

Turundus

Teenused ja taristu

Haldamine

Toetav valdkond

4.1. Külalissadam

Valdkond 1: Külalissadam

20

Sihtgrupid

Päritolu järgi:

Välisriikidest: Peamiselt Soomest, ka Saksamaalt, Rootsist. Sõidavad pigem piki rannikut, külastavad mitmeid sadamaid, pikema aja jooksul. Oluline nii vaatamisväärsuste/ürituste kui restoranide/kaupluste olemasolu sadama läheduses

Eestist: nõ nädalavahetuse-külalised eelkõige Haapsalust, Saaremaalt. Huvituvad üritustest, vähem teenustest. Pikematel sõitudel Eesti alused sarnanevad oma vajadustelt ja soovidelt väliskülalistega

Merd mööda tulijatele on sadam koht, kus kohaliku merekultuuriga tutvuda

Seltskonna/eesmärgi järgi:

Sõpruskonnad: 3-4 inimest; hindavad head toitu, külastavad üritusi

Lastega pered: 2-3 ööd, huvituvad aktiivsest tegevusest, kasutavad kohalikke teenuseid

Seiklejad: tihti soolopurjetajad, huvituvad kohalikust elust, vähem mugavusteenustest

Võistluspurjetajad: sõltuvad võistluste kavast, muus osas sarnanevad teiste gruppidega

Valdkond 1: Külalissadam

21

Tegevuskava:

- ▶ Tagada põhiteenused Sõrul, Orjakus ja Kärddlas, pakkuda uusi unikaalseid lisa- ja mugavusteenuseid (paadipesu jm.)
- ▶ Koostada turunduse- ja kommunikatsioonikava ning turundada sihtrühmadele
- ▶ Luua ja tagada ohutu navigeerimise ja sildumise tingimused, prioriteediks Orjaku ja Sõru sadamad
- ▶ Palgata sadamatesse navigatsioonihooajaks pädev teeninduspersonal (võimalusel koostöös kogukonnaga)
- ▶ Tagada kaupade, toitlustuse ja teenuste kättesaadavus sadamate piirkonnas (kauplused, söögikohad, transport)
- ▶ Laiendada Sõru sadama külalissaluste akvatooriumi
- ▶ Pidada läbirääkimisi võimalike partneritega loomaks liinireisi võimalused Kärddla - Tallinna ja Kärddlast Soome suunal (Helsingi, Hanko)

4.2. Merekultuuri kandja

Valdkond 2: Merekuultuuri kandja

23

Sihtgrupid

Kohalikud elanikud:

Kutselised kalurid: kalapüük kui elatusvahend, elustiil, traditsioonide kandmine

Purjetajad jt veesportlased, merepäästjad, harrastuskalastajad ja nende järelkasv (treeningud, koolitused, laagrid): mereäärsete elanike traditsioonide ja oskuste hoidmine ja säilitamine

Külalised:

Maad mööda: huvi merekuultuuri vastu, sadam kui merekuultuuri teadmiste säilitamise, eksponeerimise ja levitamise koht; mereliste tegevuste tutvustamine teenusena (hülgevaatlus, paadisõit vm), peatuvad lühiajaliselt

Merd mööda: meresportlased (tippsport, harrastajad); kasutavad peamiselt sadama põhiteenuseid

Valdkond 2: Merekultuuri kandja

24

Tegevuskava:

- ▶ Luua kaasaegsed eeltingimused rannakalanduseks, harrastuskalapüügiks, purjetamiseks, merespordi harrastamiseks ja järelkasvu koolitamiseks (kalameeste kaid, süvendamine, slipid svertpaatidele jm; inventari ja muud ruumid purjetamisõppeks, kaluritele, merepäästele)
- ▶ Koguda ja eksponeerida piirkonna ja kogukonna lugusid, pärandit, sündmusi ja objekte
- ▶ Panna toimima info vahetamise rutiinid partneritega (nt ootustest, tegevustest ja tulemustest rääkimine; ühisturundus)
- ▶ Selgitada välja vajadused ja koostöövõimalused koolituste, kursuste kohta, vahendada infot (purjetamine, väikelaevajuhid)
- ▶ Korraldada järjepidevalt veetegevusi tutvustavaid üritusi (nt laste ja noortega minnakse koos merele: purjetama, kalale, lihtsalt mereretkele) ning võistlusi

4.3 Elustiili keskus

Valdkond 3: Elustiili keskus

26

Sihtgrupid

Kohalikud elanikud ja kogukonnad: vaba aja veetmine, väikeettevõtjate tuluallikas

Puhkajad: vaba aja veetmine, merelise elustiiliga tutvumine, teadmiste ja oskuste täiendamine

Karavanituristid: peamiselt Soomest või Saksamaalt. Pigem eakamad, harvem lastega pered. Eelistavad ringreisi tüüpi reisi, veetes igas sihtkohas 1–2 ööd. Suhteliselt vähenõudlikud teenuste osas

Eriliste elamuste otsijad: noored, uudishimulikud, julged, vastutustundlikud, edukad. Veedavad peamise aja harrastusega tegeledes, õhtul soovivad mõnusalt aega mööda saata, lõõgastuda

Huvid: kontserdielamused, kultuurielamused, huvi looduse, ajaloo, traditsioonide, rannakülade elu vastu, vaba aja sisustamine

Kontsertide, festivalide, ürituste, võistluste korraldajad (olemasolevad ning uued): atraktiivne paik tegevuste läbiviimiseks

Valdkond 3: Elustiili keskus

27

Tegevuskava:

- ▶ Luua kaasaegsed tingimused vaba aja veetmiseks (sadamate maa-ala liigendamine haljastusega, välimööbliga, puhkealadega; mänguväljakud; ürituste läbiviimise tingimused)
- ▶ Arendada pikaajalist koostööd kontsertide ja festivalide korraldajatega (Sõru Jazz, Tuulekala Festival jpt) sh aastaringseks ürituste korraldamises (nt Jäakala festival)
- ▶ Luua informatsiooni vahetamise rutiinid kogukonna ja partneritega, sh vabaühendused, omavalitsus, välispartnerid; koostöös partneritega arendada aktiivsete tegevuste pakkumisi
- ▶ Leppida kokku ja ühtlustada partneritega osutatavate teenuste ja teeninduse tase, viia läbi ühiseid täienduskoolitusi
- ▶ Teha koos kogukonna ja partneritega ühisturundust sadamates ja Hiiumaal aset leidvatest sündmustest ja ettevõtmistest
- ▶ Arendada välja karavaniteenused - parklad, kommunikatsioonid, turundus

4.4 Turundus

Valdkond 4: Turundus

29

Tegevuskava:

- ▶ Koostada sadamate kolme aasta turundus- ja kommunikatsiooni plaan, mis võtab arvesse sihtturge, sihtgruppe, neile pakutavaid teenuseid, Hiiumaa vaatamisväärsusi ning kogukondlikke ettevõtmisi
- ▶ Luua CVI, arvestades iga sadama unikaalse eripäraga, tähistada sadamad ja neis pakutavad teenused
- ▶ Kaasajastada ja hoida ajakohasena sihtasutuse elektroonilised suhtluskanalid, sh koduleht ja sotsiaalmeedia platvormid
- ▶ Koostada avaliku suhtluse põhialused, leppida kokku kõneisikud ja peamised sõnumid
- ▶ Töötada välja sadama põhi- ja lisateenuste ning teeninduse põhimõtted. Leida innovaatilised lahendused, millega eristuda teistest sadamatest
- ▶ Arendada järjepidevalt suhteid strateegiliste partneritega, sh teised sadamad, sõpruslinnad, välisriikide jahtklubid

4.5 Teenused ja taristu

Valdkond 5: Teenused ja taristu

31

Tegevuskava:

- ▶ Tõsta sadamate turvalisust ja ohutust (sildumistingimuste ja vesiehituse uuendamine, navigatsioonimärgistuse parendamine, lainemurdjate paigaldamine, süvendamine)
- ▶ Rajada Orjaku ja Sõru sadamatesse tanklad
- ▶ Laiendada Sõru sadama akvatooriumi, suurendada külalisaluste kaikohtade arvu Orjakus ja Sõrul
- ▶ Arendada olemasolevaid põhi-, tugi-, lisa- (nt auto-ja jalgrattarent) ja mugavusteenuseid sh keskkonnaohutusega seotud teenuseid (heitvee ja sorteeritud jäätmete vastuvõtu parendamine), kanda biosfääri programmiala väärtusi
- ▶ Töötada välja ning viia ellu avaliku ruumi arhitektuurne kontseptsioon kõikides sadamates (hooned, rajatised, haljastus, välimööbel, ligipääsud jne)
- ▶ Ühtlustada ja tõsta külalislahkuse taset kõikides sadamates (hea teeninduse tava, täienduskoolitused, õppereisid personalile)

4.6 Haldamine

Valdkond 6: Haldamine

33

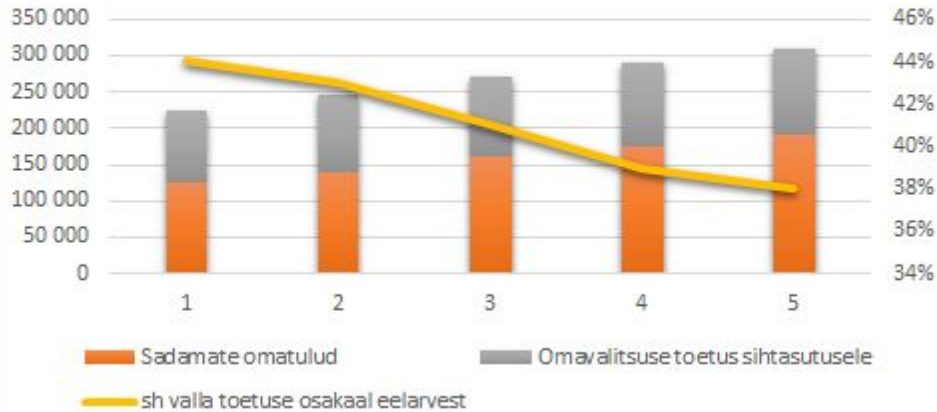
Tegevuskava:

- ▶ Osaleda regulaarselt pikaajalistes arengu-, koostöö- ja investeeringuprojektides
- ▶ Siduda Sadam 100 arengustrateegia eesmärgid omavalitsuse eelarvestrateegiaga, et tagada sihtasutuse püsirahastus
- ▶ Kohandada sihtasutus EL Kalandusfondi meetmete jaoks abikõlblikuks
- ▶ Juhtida eelarvet targalt (täidetavus, kulude vajalikkus; tuleviku teadmine, muutuste planeerimine)
- ▶ Motiveerida töötajaid, arendada ametialaseid oskusi, kasutades mittemateriaalseid mõjureid (vastutus, usaldus, tunnustus, soodustused, tegevuse eesmärgistatus)

Eelarve ja investeringud

34

Tegevuseelarve prognoos
Tulud 2019-2023

Eeldame omavalitsuse tegevuskulude toetust ja investeerimisprojektide omaosaluse katmist

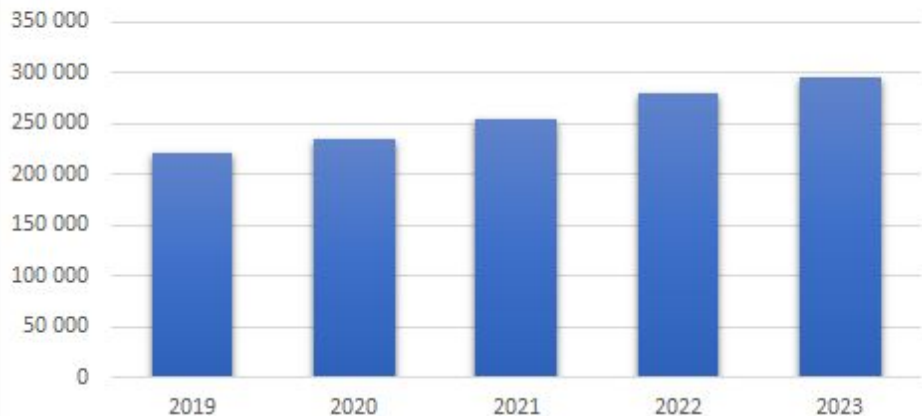
Omatulude kasv +52%

Omavalitsuse toetuse kasv inflatsiooni võrra

Tegevuskulude kasv +34%, sisaldab muutuv- ja püsikulusid

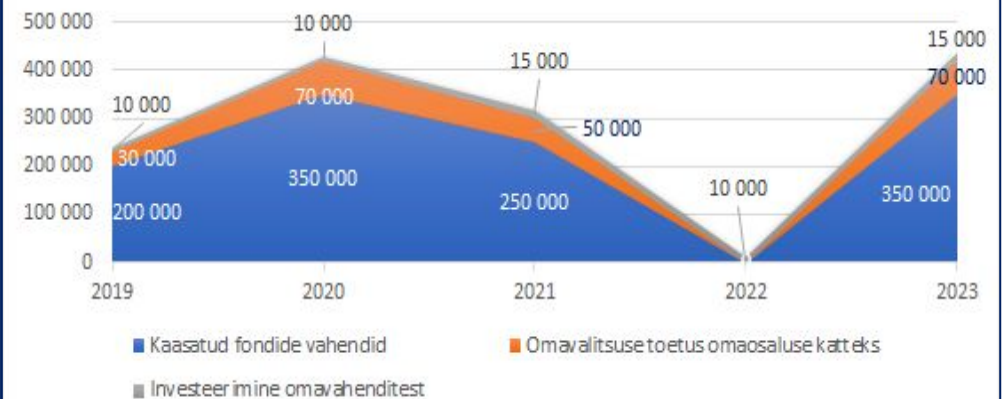
Tegevuseelarve prognoos
Kulud 2019-2023

Planeeritud tulem reinvesteeritakse

Toetusmeetmetes tuleb aastatel 2021-2023 vaheaasta, mil tõenäoliselt ei saa taotlusi esitada (eelarveperioodi vahetusega seoses)

Investeeringute eelarve prognoos 2019-2023

Valdkond 6: Haldamine

35

Sadam	Käimasolevad arendusprojektid	Perspektiivsed arendusprojektid
Kärdla sadam Orjaku sadam Sõru väikelaevasadam Sadamate ülesed	maksumus 191 tuhat eurot maksumus 210 tuhat eurot käimasolevad arendusprojektid puuduvad	eeldatav maksumus 295 tuhat eurot eeldatav maksumus 150 tuhat eurot eeldatav maksumus 540 tuhat eurot eeldatav maksumus 55 tuhat eurot
Kokku	401 tuhat eurot	1 040 tuhat eurot

6. Kokkuvõte

2019

Tegevus

- Kärdlas süvendame kalameeste kai
- Orjakusse ehitame sadamahoone, rekonstrueerime kai
- Sõrul remondime olmeploki ja avame kontori muuseumihoones
- Koostame turundus- ja kommunikatsiooniplaani
- Alustame infokandjate uuendamist sh kaasajastame viidad, sildid

2020

Tegevus

- Rekonstrueerime Sõru sadama akvatooriumi
- Rajame koostöös partneriga Orjakusse ja Sõrule tanklad
- Jätkame infokandjate uuendamist kõigis sadamates
- Alustame Läänemere-ülest turundusprojekti

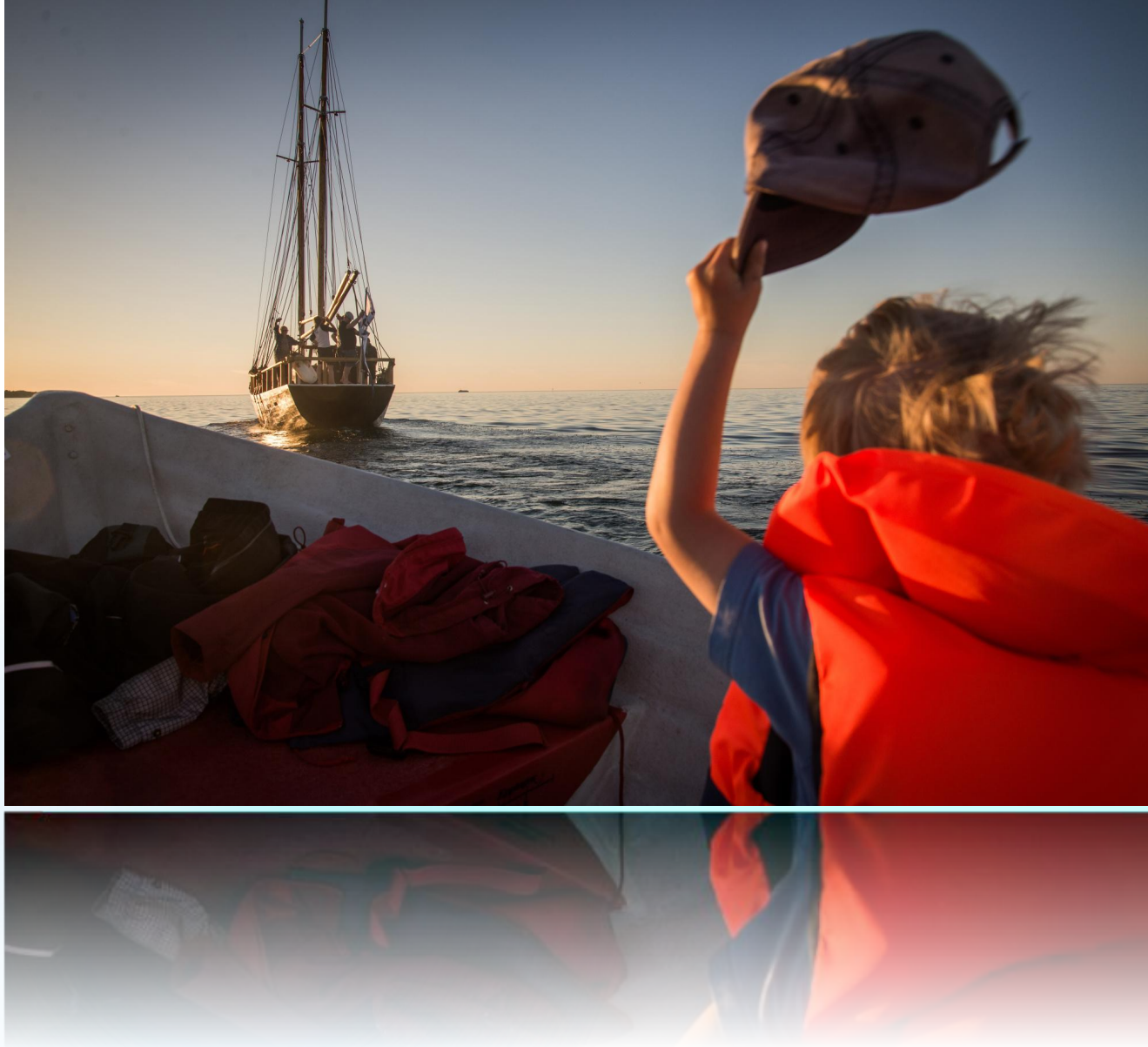
2021

Tegevus

- Rekonstrueerime Sõru paadikuuris olmeploki
- Uuendame sadamaalade liikumiskeeme ja haljastust
- Rajame Orjakusse ja Sõrule täiendavaid karavanikohti

Kuidas tegevusi mõõdame

Valdkond	Mõõdik	2018	2023	Muutus	Selgitus
1. Külalissadam	- Ööbimisega külalisaluste arv - Külastuse kestus keskmiselt päevades - Püsilepingute arv	1043 1,8 kuni 2,1 50	1700 2,3 kuni 2,5 75	+60% +16-19% +50%	Allikas: juhatuse aruanded
2. Merekultuuri kandja	- Kalurite arv lossimiskohtades - Järelkasv (lapse treeningutes) - Võistluste, regattide arv	20 91 12	40 150 15	+100% +65% +25%	Allikas: Maaeluministeerium Allikas: spordikool, merekool, jahtklubi Allikas: juhatuse aruanne
3. Elustiili keskus	- Karavanikülastuste arv - Ürituste arv sadamates (korduvad) - Ürituste külastajate arv	60 6 10 000	180 12 20 000	+200% +100% +100%	Allikas: juhatuse aruanne Allikas: ürituste kava; KKNP on loetud üheks ürituseks Allikas: korraldajate aruanne juhatusele
4. Turundus	- Kliendibaas (otsekontaktid) - Sõlmitud lepinguid välispartneritega - Innovaatilised lahendused sadamates	300 3 -	1800 10 3	+500% +233% n/a	Allikas: juhatuse aruanne
5. Teenused ja taristu	- Kaikohtade arv - Veesõiduki suurim süvis - Tulu lisateenustest (osakaal tuludest)	160 2,2 kuni 3 m 60%	210 3 m 70%	+31% n/a +10%	Külalisalused ja püsilepingud kokku Kõigis sadamates suurim süvis 3 m Allikas: juhatuse aruanne
6. Haldus	- Kaasatud investeeringud projektidest - Omatulude osakaal eelarvest	7 m€ 56%	1,4 m€ 62%	n/a +6%	Algatase 2012-2018 koos Kärddla sadama ehitusega, sihttase 2019-2023 Allikas: juhatuse aruanne

HARBOURS WITH HISTORY

KÄRDLA
SÕRU
ORJAKU